

DEMİPARTİ
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17295
Tarih : 03.04.2026

42940

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Akbelen Ormanı'nda yürütülen faaliyetler yalnızca bir güvenlik ve kamu düzeni meselesi değil; aynı zamanda ciddi bir ekolojik yıkım ve çevre hukuku ihlali sorunudur. Bölgedeki orman ekosisteminin madencilik faaliyetleri uğruna tahrip edilmesi, Anayasa'nın 56'ncı maddesi ile güvence altına alınan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkını doğrudan ihlal etmektedir. Orman alanlarının acele kamulaştırma kararlarıyla enerji ve madencilik projelerine tahsis edilmesi; kamu yararı ilkesinin içinin boşaltılması, çevresel etki değerlendirme süreçlerinin etkisizleştirilmesi ve yerel halkın yaşam alanlarının geri dönülmez biçimde yok edilmesi sonucunu doğurmaktadır. Bu süreçte, bilimsel raporlar ve meslek örgütlerinin uyarılarına rağmen faaliyetlerin sürdürülmesi, çevre suçları kapsamında değerlendirilmesi gereken bir tablo ortaya koymaktadır. Akbelen örneğinde olduğu gibi doğal varlıkların korunması yerine sermaye lehine alınan kararlar, yalnızca bugünü değil gelecek kuşakların yaşam hakkını da tehdit etmektedir.

Muğla ili Milas ilçesine bağlı İkizköy'de bulunan Akbelen Ormanı'nda yürütülen kömür madeni faaliyetleri kapsamında alınan acele kamulaştırma kararına karşı çıkan yurttaşlardan Esra Işık'ın, 23.50 sularında evinden gözaltına alındığı ve "görevi yaptırmamak için direnme" suçlamasıyla tutuklandığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Söz konusu olayda, devam eden yargı süreçlerine ve acele kamulaştırma kararlarına karşı yurttaşların tepkilerini dile getirdiği bir ortamda, bir yurttaşın gece saatlerinde gözaltına alınması ve tutuklanması; ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri hakkı ile kişi özgürlüğü ve güvenliği açısından kamuoyunda ciddi tartışmalara yol açmıştır.

Bu bağlamda;

1. Akbelen Ormanı'nda yürütülen madencilik faaliyetleri kapsamında, Anayasa'nın 56'ncı maddesi ile güvence altına alınan sağlıklı ve dengeli çevrede yaşama hakkının korunmasına yönelik Bakanlığınızca alınmış herhangi bir önleyici veya denetleyici tedbir bulunmakta mıdır?
2. Bölgedeki faaliyetlerin çevresel etkilerine ilişkin hazırlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) raporlarının yeterliliği ve bilimsel niteliği Bakanlığınızca denetlenmiş midir? Bu kapsamda tespit edilen herhangi bir usulsüzlük bulunmakta mıdır?

3. Acele kamulaştırma kararları ile ormanlık alanların madencilik faaliyetlerine açılmasının kamu yararı ilkesine uygunluğu Bakanlığınızca nasıl değerlendirilmektedir? Bu konuda ilgili kurumlar arasında bir görüş ayrılığı mevcut mudur?
4. Akbelen Ormanı ve çevresinde yürütülen faaliyetlerin, orman ekosistemi, su kaynakları ve bölgedeki tarımsal üretim üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınıza ulaşan rapor veya şikâyetler bulunmakta mıdır? Bu başvurular doğrultusunda herhangi bir idari işlem tesis edilmiş midir?
5. Esra Işık'ın gözaltına alınması ve tutuklanmasına dayanak oluşturan somut deliller nelerdir?
6. "Görevi yaptırmamak için direnme" suçlaması kapsamında tutuklama tedbirine başvurulması hangi hukuki gerekçelere dayanmaktadır?
7. Tutuklama yerine adli kontrol tedbirlerinin yetersiz kalacağına dair değerlendirme hangi kriterlere göre yapılmıştır?
8. Gece saat 23.50'de konuttan gözaltı işlemi yapılmasının gerekçesi nedir? Bu uygulama rutin midir?
9. Devam eden idari yargı süreçleri (acele kamulaştırma kararlarına karşı açılan davalar) dikkate alınmış mıdır?
10. Söz konusu olayda ifade özgürlüğü ve barışçıl protesto hakkının ihlal edildiğine dair iddialar hakkında Bakanlığınızca bir inceleme başlatılmış mıdır?
11. Akbelen bölgesinde yürütülen kamulaştırma ve madencilik faaliyetlerine karşı yurttaşların itiraz süreçlerinin güvence altına alınması için hangi önlemler alınmaktadır?
12. Son 5 yıl içinde benzer şekilde çevre ve yaşam alanlarını savunan yurttaşlara yönelik "görevi yaptırmamak için direnme" suçlamasıyla kaç kişi hakkında işlem yapılmıştır ve bunlardan kaç tutuklanmıştır?